

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/336/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716215747
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5716215747.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTIONN, a.s., IČO: 47 967 692, so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13, proti žalovanému: I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., B. X, o zaplatenie 400 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 6Csp/101/2016-63 zo dňa 20. septembra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** vo výroku (I.) o zamietnutí žaloby o zaplatenie sumy 400 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 17.12.2016 do zaplatenia.

Rozsudok súdu prvej inštancie **z o s t á v a** **n e d o t k n u t ý** vo výroku (II.) o zastavení konania vo zvyšnej časti.

Žiadna zo sporových strán **n e m á** **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom (výrokom I.) okresný súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie sumy 400 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 400 eur od 17.12.2016 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti, t.j. o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 17,38 % zo sumy 400 eur odo dňa zosplatenia (20.6.2009) do zaplatenia a o zaplatenie vyčíslených zmluvných úrokov ku dňu 16.12.2016 vo výške 388,23 eur konanie postupom podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil (výrok II.) na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom.

2.Súd prvej inštancie mal za preukázané, že medzi právnym predchodom žalobcu a žalovaným bola dňa 30.1.2009 uzatvorená zmluva o úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Nadväzne bol v zmysle s § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. povinný ex offio prihliadnuť na premlčanie uplatneného nároku. V okolnostiach súdenej veci to znamená (pri 3-ročnej premlčacej dobe), že pokiaľ zročnosť dlhu nastala dňa 20.6.2009, všeobecná 3 ročná premlčacia doba uplynula dňa 20.6.2012. Žaloba na súd bola podaná až dňa 28.12.2016, na základe čoho dospel k záveru, že nárok žalobcu je premlčaný.

3.V opísanej spojitosti okresný súd zdôraznil, že sa nestotožnil s argumentáciu žalobcu týkajúcou sa plynutia premlčacej doby v zmysle § 112 OZ. Zákonnou podmienkou spočívania premlčacej lehoty je totiž skutočnosť, že veriteľ svoj nárok uplatnil na súde alebo iného príslušného orgánu, ktorým môže byť aj rozhodcovský súd. Zo znenia citovaného ustanovenia je možné „a contrario“ vyvodiť, že ak veriteľ uplatní svoj nárok u nepríslušného orgánu, premlčacia doba plynie ďalej a nedochádza k jej spočívaniu. Z dotknutej zmluvy o úvere vyplýva, že rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť právomoc

rozhodcovského súdu je obsiahnutá v bode 10. všeobecných obchodných podmienok. O tom, že táto rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou už rozhodol súd prvej inštancie v konaní 17Er/193/2012, ktoré rozhodnutie bolo následne potvrdené aj odvolacím súdom. Nakoľko rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a v zmysle § 53 ods. 5 OZ, je neplatná, preto nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť. Z neplatného právneho úkonu, v tomto prípade rozhodcovskej doložky, žalobca nemôže odvodzovať svoj nárok. Stály rozhodcovský súd teda nebol príslušným orgánom na prejednanie a rozhodnutie danej veci. Na základe opísaného uzavrel, že podaním návrhu na začatie konania na tento nepríslušný orgán ani pokračovaním v začatom konaní nemohlo dôjsť k spočívaniu premlčacej doby. Trojročná premlčacia doba začala plynúť dňom vyhlásenia predčasnej splatnosti a žaloba na súd bola podaná až po uplynutí premlčacej doby.

4. Súd prvej inštancie dodal, že ak by aj prijal argumentáciu žalobcu týkajúcu sa plynutia premlčacej doby, aj v tom prípade by bola žaloba zamietnutá pre uplynutie premlčacej doby. O neplatnom dojednaní rozhodcovskej zmluvy sa totiž právny predchodca žalobcu dozvedel už zo záveru rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, ktoré bolo následne potvrdené aj odvolacím súdom. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.09.2013. Prijatím právnych záverov žalobcu by práve uvedené rozhodnutie (zamietnutie žiadosti) bolo potrebné na účely ďalšieho vymáhania pohľadávky prirovnať k stavu zrušenia rozhodcovského rozsudku. Premlčacia doba by teda aj v tomto prípade uplynula pred podaním žaloby na všeobecný súd. Skutočnosť, že k zastaveniu exekučného konania došlo neskôr, čo bolo spôsobené aj podaním mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania žalobcu - nie je rozhodujúca. Rovnako nie je rozhodujúca ani skutočnosť, že právny predchodca žalobcu si nárok neuplatnil už v čase preukázateľnej vedomosti o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy. Je zrejmé, že žalobca nadobudol pohľadávku, ktorú si uplatňuje v tomto konaní, dňa 14.12.2015, t.j. až po právoplatnom zastavení exekučného konania. Keďže však právo svedčí bdelym, nemožno žalobcovi poskytnúť súdnu ochranu pri uplatnení takéhoto nároku.

5. O trovách konania okresný súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 2 CSP. Žalovaný bol úspešný v konaní v celom rozsahu, a to ako v časti zamietajúcej, tak aj v časti zastavujúcej, kde je dané procesné zavinenie žalobcu, ktorý nepreukázal, že k späťvzatiu žaloby došlo pre správanie žalovaného. Nakoľko však z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by žalovanému v konaní vznikli akékoľvek trovy konania a tento si nárok na náhradu trov konania ani neuplatnil, žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a domáhal sa zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie, alternatívne vyhovenia žalobe v celom rozsahu. Zdôraznil, že súd prvej inštancie pri posúdení právnej otázky spočívajúcej v nepremičaní rozhodol v rozpore s právnym názorom Krajského súdu v Žiline vyjadrenom v konaní pod sp. zn. 11Co/92/2016, kde tento uzavrel, že podaním žaloby na rozhodcovský súd bez ohľadu na platnosť/neplatnosť rozhodcovskej doložky prestala plynúť premlčacia doba. Žalobca pritom v žalobe poukázal na tento právny záver a súd prvej inštancie sa s ním nijako nevyssporiadal. Súčasne poukázal na viaceré právoplatné rozhodnutia v obdobných veciach.

7. Odvolateľ zdôraznil, že legislatívne zmeny, ktoré sa premietli do rozhodovacej praxe súdov, spôsobili, že veriteľ napriek tomu, že postupoval pri uplatnení vymáhania svojej pohľadávky podľa platných právnych noriem, dostal sa do situácie, v ktorej sú popreté jeho legitímne očakávania, že exekučný titul bude možné vykonať, čo je v príkrom rozpore s princípom právnej istoty (článok 2 ods. 1 Ústavy o práve každého vlastníť majetok). Z tohto dôvodu nesúhlasil so záverom o premlčaní nároku, nakoľko dátum predčasnej splatnosti úveru nastal 20.6.2009, o čom sa žalovaný mohol prvýkrát dozvedieť až 24.6.2009. Žalovaný mal v rámci výzvy 10 dňovú lehotu na splatenie úveru, na ktorú nereagoval a premlčacia doba začala prvýkrát plynúť dňa 5.7.2009 (24.6.2009 + 10 dňová lehota na dobrovoľné splatenie úveru). Žaloba na rozhodcovský súd bola podaná 23.11.2010, teda do času podania žaloby neuplynula všeobecná 3 ročná premlčacia doba v celej svojej dĺžke trvania. Podaním žaloby na rozhodcovský súd prestala plynúť (spočívala) a to počas vedeného rozhodcovského konania a následne v období, kedy veriteľ podal návrh na vykonanie exekúcie až do času, keď z dôvodu posúdenia neprijateľnosti a neplatnosti rozhodcovskej doložky došlo k zastaveniu exekučného konania. Do času podania žaloby na rozhodcovský súd uplynula lehota 1 rok, 4 mesiace 18 dní, z celkovej 3 ročnej premlčacej doby. Momentom právoplatnosti uznesenia o zastavení exekučného konania - 11.12.2015 začala premlčacia doba opäť plynúť a prestala spočívať. Žaloba na civilný súd bola podaná 28.12.2016, t.j. včas. Vychádzajúc z dátumu právoplatnosti uvedeného uznesenia, žalobca vyčerpal v zákonnej 3-ročnej premlčacej doby ďalší jeden rok a 17 dní, spolu teda 2 roky 5 mesiacov a 5 dní. Medzi právoplatnosťou rozhodcovského rozsudku a podaním návrhu na exekúciu tiež premlčacia doba nemohla plynúť, ale spočívala. Opačným výkladom by bolo neprípustne zasiahnuté

do zásady res iudicata. Až právoplatným zastavením exekučného konania dochádza k prelomeniu materiálnej vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, kedy nastala obdobná situácia ako pri zrušení rozhodcovského rozsudku.

8. Záverom žalobca poukázal na závery nálezu Ústavného súdu SR II.ÚS 499/2012, a na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/2015, kde od citoval rozsiahle časti odôvodnenia tohto rozhodnutia.

9. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná strana sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP (z tohto titulu nedotknutými ponechal odvolaním nenapadnutý výrok o čiastočnom zastavení konania) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

11. Odhliadnuc od skutočnosti, že odvolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti už vyslovil právny názor (napr. vo veci 10Co/716/2015), v zmysle ktorého zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vyplývajúcej z neplatnosti dojednania rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky, neznamená, že by v takomto prípade podanie žaloby na rozhodcovskom súde nespôsobovalo spočívanie plynutia premlčacej doby, v (chronologických) okolnostiach súdnej veci je určujúcou/zásadnou úvaha okresného súdu (opísaná v bode 4 tohto odôvodnenia) o tom, že uplatnený nárok je premlčaný (dokonca) aj pri (prípadnom) akceptovaní východiska/tvrdenia žalobcu, že počas rozhodcovského konania premlčacia doba spočívala, nakoľko o neplatnom dojednaní rozhodcovskej zmluvy sa právny predchodca žalobcu dozvedel už zo záveru rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.09.2013. Nadväzne, nakoľko zročnosť dlhu nastala 20.6.2009, pričom žaloba na rozhodcovský súd bola podaná 23.11.2010 (rozhodc. rozsudok právoplatný 24.10.2011) a na súd až dňa 28.12.2016, je evidentné, že 3 ročná premlčacia doba (sčasti v období pred podaním žaloby na rozhodcovský súd a vo zvyšnej časti po právoplatnosti uznesenia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia) pred podaním žaloby na súd uplynula.

12. Pokiaľ odvolateľ v danej spojitosti namieta, že premlčacia doba začala opäť plynúť až 11.12.2015 - momentom právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie (a nie momentom právoplatnosti uznesenia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia), s uvedeným (účelovým) tvrdením nie je možné sa stotožniť. Zastavenie exekúcie je „len“ procesným dôsledkom nadobudnutia právoplatnosti zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Právoplatným zamietnutím žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie sa však konštatovala neprípustnosť exekúcie a veriteľovi bolo (muselo byť) mimo rámca rozumnej pochybnosti zrejmé, že predmetný/predložený exekučný titul akceptovaný exekučným súdom nebude. Najneskôr od tohto momentu (25.9.2013 - právoplatného zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) preto 3-ročná premlčacia lehota na uplatnenie nároku žalobcu opäť začala plynúť a do času jeho uplatnenia na všeobecnom súde (28.12.2016) aj uplynula.

13. Konštatované viedlo odvolací súd k záveru o vecnej správnosti napadnutého výroku.

14. Žiada sa dodať, že rozsiahly poukaz odvolateľa na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie č. C 42/15 absolútne nekorešponduje skutkovým a právnym okolnostiam súdnej veci (resp. predmetu odvolania), keďže (ako odvolateľ sám zhrnul) zásadným postulátom uvedeného rozhodnutia je myšlienka, že zmluva o úvere nemusí byť vyhotovená ako jediný dokument. Podstata napadnutého rozhodnutia však spočíva v úplne inej skutočnosti a to v posúdení, či došlo alebo nedošlo k spočívaniu premlčacej doby.

15. Obdobne odvolateľom akcentované rozhodnutie Ústavného súdu SR sa venuje otázke, že konajúce súdy pri rozhodovaní o vydaní poverenia neobmedzili svoje skúmanie len na obsah exekučného titulu, ale nad rámec toho preskúmali aj ďalšie listinné dôkazy. Uvedené opätovne nemá relevantnú súvislosť s predmetom posudzovanej/odvolacej veci.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s 396 ods. 1 CSP. Žalobca/odvolateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, preto by protistrane inak patrila náhrada trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Nakoľko však žalovanému žiadne trovy v spojení s

posudzovaným opravným prostriedkom nevznikli, krajský súd rozhodol o trovách odvolacieho konania súhrnne tak, že žiadna zo sporových strán nemá nárok na ich náhradu.

17. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.